

г.) и прилежащите региони на Австро-Унгария (Трансилвания и Банат). В продължение на няколко десетилетия те кръстосват цяла Европа, а части от тях достигат до Новия свят и постепенно се разселват в Латинска Америка, САЩ и Канада. Така в периода между двете световни войни постепенно се оформя нова, различна картина на цялостното циганско присъствие в световен мащаб.

Това масово разселване на цигани, произхождащи от бившите княжества Влашко и Молдова, обикновено е било обяснявано като пряко следствие от освобождаването им от робство в двете княжества и получената свобода на предвижване. Случаят обаче е доста по-различен, и причините за тези големи миграции трябва да се търсят в самата система на робството на циганите и следствията от нея върху тях и върху тяхната обществена позиция. В княжествата Влашко и Молдова са съществували ясно обособени според критерия на кого принадлежат три основни категории цигани роби – на княза, на манастирите и на боярите. Княжеските цигани са били в основната си част чергари, както и части от манастирските и боярските цигани, всички със свои вътрешни подразделения – *Лъеши*, *Рудари* (или *Аурари*, или *Бъеши*), *Урсари* и *Лингурари*. Циганите, водещи чергарски начин на живот, на практика не са имали никакви други задължения към държавата освен да плащат определен годишен данък (на държавната хазна или на собствениците си) два пъти в годината (на пролет и на есен, в дните на Св. Георги и на Св. Архангел Михаил, според установената в Югоизточна Европа традиция за уреждане на различните видове договорни отношения). Те са били свободни да обикалят където искат и колкото време искат, включително извън границите на княжествата, и са имали своя автономия (включително и съдебна – да решават спорове или други проблеми в рамките своята общност), позволяваща им да се придържат към своите етнокултурни традиции. Държавата се намесва само тогава, когато възникват конфликти между циганите и околното население, и то само при сериозни правонарушения (напр. убийство), но